

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Hirdetésdíj

Negyehasábos petit sorírt
egyszeri hirdetésnél 5 kr.
háromszori 4 kr. több-
szorinél vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámitás.
Egyes szám ára
15 kr.

Megjelen

minden vasárnap.
Előfizetési ára évi ötre
6 frt, fél évre 3 frt,
három hónapra 1 frt. 80 kr.
Szerkesztő és ki-
adóhivatal a piacz-
utczán Csanak-ház
ban.

Debreczen, márcz. 5.

(Y.) Kisebbségi városok, sőt a legjelentékesebb helységek is versenyeznek egyezkedni a jelen inséges helyzetet lehetőleg türelmesebben, elviselhetővé tenni. A szűkölködők iránti nemesség részvétlenségét meg kell féltetni, amelyek által a nyomor állapotba süllyed családok sárlalmát megszüntetheti őket a kétségbeesést megóvhatja.

Eszmé eszmét isz tova, míg a legelőtrevalóbb, megfogaznak s gyökeret ver az emberi társadalom szívében, melynek melege gyorsan érleli s hozza meg a részvét és szeretet megannyi tudós gyümölcsét.

Az általános inség e szomorú, sötét napjaiból a történelem muzzsája lekészve újra föl éknyöve fénylájaira azon lelkesültséget, melylyel honfiamk s leányaink az emberi szeretet oltárára tehetséggel szentelődöznek.

Óh, hol a társasodt nagyobb lendületnek örvend, jötköny egyletek alakultak s közérővel jelentékeny eredményt mutattak föl időről időre. Ki ne említett kegyelettel a „nemzet gazdasszonyai“-nak idvárasztó tevékenységét, mely mindenütt áldásos nyomát hagyja hátra ott, hol a szükség leginkább mutatkozik? Ki ne tapasztalná örömmel a hazánk több városában napokint alakuló jötköny növegyleteket, levoesztó-intézeteket, műkedvelőkölből alakult színtársulatokat, s több melyeknek működési czélja egyfélé, az emberiség boldogítására irányul?

Nem mondhatjuk, hogy városunk a szüvdtelenség apathiájába süllyedve, közönyvel szemlélne a sötét körülményt, az inséges állapotot, mely oly sok embertársunkat ért. A jötköny helyzetben levők önszívvel nemesség s ugulatól indítatva nyitják meg erzenyüket a szenvedélynek; magtárunk tartalmából a nélkülözhető részt kész szívevel adák oda, hogy az chezeket táplálhassák: de nem leszünk igazságtalanok, ha leplezetlenül kimondjuk, hogy Debreczen még nem tett meg mindent, amivel az emberiségi szeretet adóját teljesen leróhatná volna, — bár nemcsak nem kérdünk, de tökéletes meggyőződésünk, hogy ami haladt, nem maradt. Am előbb pihenő, pangásban szenvedő társaséletünk kettől szenderőből fölkelteni s fölleveleteni.

De mikép? — kérdik aggódva némelyek, — hiszen még azon megrögzött előítéletünket sem egykönnyen tudjuk legyőzni, mely egy műkedvelő színtársulat létrehozására tett kísérleteket már oly sokszor megühsít!

A kérdés megoldása igen könnyű.

Szellemi erők minél nagyobb mérvben csoportosulása az, mely az előítélet mármár megrögzöttségétől lánczát szétzakgatja. Szellemi egységre kell tehát törekednünk, mert, mint „egy eszlés a da d a m a t a r a t: p á r t s z a k a d á s, r o m l á s r a v e z e t.“ Társadalmi életünkben szellemi egységet csak akkor alkotunk, ha nem hányzunk az erős, kitartó akarat s a társadalom hivatott tevékeny közepébe ragadják a zászlót, amely alá a szellemi erők sorolgyeknek.

Ha egyszer aztán ily szellemi egység tömörül nálunk, számtalan oly nehézség győzhetik le, melyen eddig egyes lelkesítők akarata mindaddig megtört. Hogy egyebet ne említsünk, ily siker nélküli erőlködés volt eddig a debreczeni növegytel megalakítása: holott jól tudjuk, mikép, széppé, nemestér annyira nagy bölgyeink nagy része egy szívevel lelkeket ohajtja ily egytel létrehozását, melynek eszméje csak a kivétel volt nehézsége miatt nem érelődhetett tényévé.

Városunk lelkének hőlejei nagy többségének ohaját tolmácsoljuk most, amikben a cél elérése tekintetéből szemel módot ajánljunk.

Hála örök emlékezteti Széchenyinek nagy szellemének, van oly intézetünk, mely hivatva van minden a társadalom javára szolgáló idvös eszmét érvényesíteni, kivételé felé siettetni. Ez a kaszinó, mely a köjőért egyszerű-máskor már nem jelentéketlen áldozattal hozott s hol eszmecserék után nem egy szép terv szülemlett meg s lly végrehajta. A kaszinó nem csupán olvasóegylet, hanem győhelye az értelmiségnek s következképp minden idvös eszmé győpontjának kell lennie, honnan jötköny világozság áradojn szét a társadalom rétegeibe.

Igenlyen nézetünk szerint, a kaszinó hivatással van a növegytel megalakítását hathatos közbenjárására által elősegíteni; melyre néve a legkönyebben kivitelő eszköz egyikben abban rejtenék, ha például a kaszinó, nagyteremtő városunk hőlygeinek az inségesek javára czélzó bazar rendezésére árcsarnok helyiségeit átengedné. Semmi kétségünk benne, hogy Debreczen leányai sietni fognak e bazar kezébevelkedni érdekesíteni — s a helyiségek ármezikkkel megtöltésére, kedvezőbb helyzetben levő lakosaink, kereskedőink, iparosaink készséggel fognak minden lehetőséget előkvetni.

Ily jötkönyöségi alkalzatu áruhelyiség fölállítását növegytel s legkedvezőbb alkalmazni nyújta a debreczeni növegytel szervezésére s teljes megalakítására.

Tudomásunkra megvár körökben többen nyilváníták már városunk hőlygei közül, miszerint a legnagyobb készséggel ragadják meg a kínálkozó alkalmat, mely által — említett bazar állításával — az inség enyhítésére közvetlenül is befolyással lehetnek.

Innen indítva ki, szerintünk nines más hátra, mint az, hogy kaszinóink igazgatóválasztmányja, hőlygeinket nyilvánosan fölhojja, hogy bizonyos határidőre a bazarba szánt kézműveiket adják be s egyszermind fölviázt intézzen a város polgárságát nagy azíránt, hogy a jötkönyező kiállítás barni csekély értékű adományával gazdagítsk — s végre bizottmányt jeljen ki, melynek a bazar rendezése s az eléfetti ügyelet főleg feladata.

Ilyen amídon e nemes törekvés az öntudatból szülemni jutalmat taladand azáltal, hogy az inség marczangoló kínjait enyhítheti: egyszermind társaséletünk fölbresztése s szilárdítására is jötköny befolyást gyakorland.

Fontos ügy a helybeli mint a vidéki gazdákra nézve.

Korunkban már elismert és elfogadott tény a mezőgazdaság és az ipar terén a gépek fontossága, de sajnos, dacára mindennek, bár a gépeket alkalmazzuk s mind nagyobb mérvben gyakoroljuk azokat, kelő mennyiségben és tökéletességben mindaddig nem voltunk képesek gyártani. Előre becsátván ezt, örömmel advóznánk oly közevítő illetőleg rövid idő múlva gyarost, ki a legelőbbre haladott gyakorlati gyárparíványait gazdasági és iparos termelésünkben megismertvén, országunk jövedelmét forraszt az okoséri értéktelének állandó haszná folyóra segítik feltesztani.

Ezenfövegr örömmel közöljük mult hó elejétől köztünk mutató Pekár Iure gépész mérnök hazánkba Debreczenben való végkép meglepedését, — mint vidékünk legelőtrevalóbb vállalatának az „István“ gazdálkodásának mitani vezetőjét és mint tapasztalt gyakorlati gépész ajánljuk különösen gazdákönözésünk figyelmébe. — E jeles készülésgu hazánkba, gépész-mérnöki pályáját mint munkás kezdvén, később a bécsi majd carlsruhei műegyetemen folytatóván, végre a nyugatot utazta be, hol különösen Angliában több évet töltött az ottani legismertesebb gyárosoknál, kezdetben mint munkás, majd mint gépészkeresztő (Constructeur) végre pedig mint a legnagyobb angol gazdasági gépgyárak egyikének az 1862 évi londoni világkiállításán teljesítalmu gépész-mérnöki és azleti ügyvivője.

Bel és külföldi, de különösen angolhoni összeköttetései és szerződéseinél fogva képeztve van az itteni legismertebb és legelőbbébb különösen mezőgazdasági gépeket ugyanazon az áron és föltételek mellett, mint az angolok magok, szállítható és szakismerete által a közönséget a gépek jöszágáról sikeresebben biztositthatni.

Bizományai körébe tartozik egy szóbeli mint írásbeli fölvilágosítás és véleményadás barni rendeltetésű gépek tétéménye vagy munkája és alkalmazása körül: a legelőtírányosabb s jétkonyabb szerkezetű ügy gazdasági mint barni iparágba vágo gépeknek megrendelésé, ezek leendő gyártása felállítás és megindítása ha hozzá tesszük, hogy ő, ki nemcsak a saját művellyel bírand, minden — a most oly terhes javításokat itt, helyben eszközölni: azt hisszük, ajánlására nem mondhatunk jobbat, fontosabbnak.

Pekár Iure ur irodája a piaczlelő Dragotafelé házában van, hol egyszermind látni is leand; s nemcsak jó helyen is képes barni megbízásnak eleget tenni, hanem amint hálájuk már több fontosabb ügy kivételével meg is bizottat úgy itt, mint a közlések s tövölből vidékeken.

Felhívás az alföldi faültetés érdekében.

Ugy vagyunk értesítve, hogy a mlgy m. kir. helytartótanácsnál most folyóak a tárgyalások az alföld nagybözserű befőtásítása s a közösi faiskolák életbelepítésére iránt s hogy ez érdemben a munka a fokozmányozk saját közösi útján még e tavaszszal meg is fog kezdetni.

Nehogy azonban készületlen találjon minket a tavasz, a közösiégnek előre kellene gondoskodniok a szükséges magvak, dugványok és csemétek beszerzéséről.

Csakohgy a mult aszalyos évbén nem hoztak az alföldön magot a fák, a dugványgyeszték pedig takarmányul levigattak az éhen hulló marha megmentésére.

Boldogabb vidékek felé kell tehát fordulnunk s jó szolgálatot vélnünk tenni, midőn hazafüli bizalommal kerjük fel a közösi előjárókat, a fötisztelendő egyházi rendet és minden hazafit, sziveskedjenek az inségesen szenvedő közösiégnek a szándékolt országos munkánál is segédkezést nyujtani és adakozniak:

I a magvak a t alföldön tenyésző faniemékeköl, különösen akácfa-magot;

dugványgyesztéket a nyár- és fűzfák minden fajából; ültetésre alkalmas cseméteket, különösen akác, nyár- és eperfaiból, hogy a messzeható munka alapja rögtön megvetethessék.

Alulról szerkesztőség kedves kötelességének tartandja, minden ebéli adakozásokat, ugyszintán a magvak, dugványok és csemétek öleső áron kaphatásá iránti ajánlatokat, valamint a szállítási költségek fedezésére barni csekély áldozatot is elfogadni s annak idejében az ültetések vezető közösiéghez eljuttatni. Pesten, állól ott, a köztelken, Febr. 27. 1864.

A „Gazdasági Lapok“ szerkesztősége.

Korrajzok.

(L. a Hortob. 7. számán.)

VI. Elválás. — Császár és pápa. — Napoleon, családja körében. — Saint-Len.

A gárdatüzérség először vonult el a császár előtt új egyenruhájában, hetvenkét fűlszerelt ágújával, minden löporos taligájával, társzekerével, kovacs-műhelyével és hadi hajóival ki, most egy hat éves figyelmekhez fordult, ki mellette vón részt a caroussel-téren tartott szemlében.

A kis fin csinos ponyva lovogott. A bergi vadászrezend egyenruhája igen jól illett rá. Erejéhez képest ügyezteték kis mellét katonásan kidüszletni, midőn a császár mosolyogva megszólította:

„Sire! akarja-e most ezredét előtem bemutatni?“

„Parancsoljon, Sire!“ — válaszolta a kis Napoleon, katonásan tisztelve, aztán elkaronyodott s a már eléptetés végett szakszokba osslott lovas ezred élére ugrott, mely őt: „Ejlen a bergi nagyherceg, éjlen Napoleon Lajos!“ — kiáltással fogadta.

A bergi fejedelem kiharúta kis kardját, keresztbe fogta annak vasát, épen úgy mint a tiszték teni szokták, ha a császár előtt elvonulnak s „indulj!“-t kiáltott ezredének.

A bergi lovas vadászok, fejedelmekkel élükön, ügneti kezdettek. Ma először jelentek meg tizhá huzott új lánzsáikkal, melyeken fehér-vörös zászlócskák lohogtak. Az ezred e zászlókkal elarsztva jól mutat-

tott. A császár meg nem állhatta, hogy unokája előtt, ezredje kínézése fölött tetszését élénk szókkal ne nyilvánítsa.

„Remélem, Sire!“ — mondá, — „hogy az ön lánzsás ezrede, Spanyolországban, hova holnap indul, épen oly vitéz leand, mint amily jelesen tünteti ki magát a diszterén. Nem találja ön is, hogy a lánzsás sokkal jobb fegyver mint a karabély, melyet az ezred ma végképen letejt?“

„Tökéletesen azon véleményben vagyok Sire!“ — viszonzá a kis herceg elfogulatlanul.

„Azt is remélem, hogy a lánzsás jobb szolgálatot teend a karabélynál!“ — De most kövessen engemet!“

A császár fordítani akart tovább a kis és gyöngyödtelen érinkezésbe jött unokája ponyvájával. A kulonban meglehetősen bekesztett pony, ívszólócskát kezdett tenni s levetéssel fenyegette Berg fejedelemét, ki nem volt elég ügyes lovas.

De már legrögt lováról egy hadnagy, a bergi ezredből, aki szemle tartama alatt segédi szolgálatot tón az ifjú nagyhercegnél s kantárszárón ragadva tartotta a ponyát, melyen a kis Napoleon lovogott.

„Köszönöm, százados úr!“ — mondá a császár szót emelve unokája helyét.

„Melyik ezredben Sire?“ — kérde a tiszt, ki a császár szavait a részére legkedvezőbb módon zsámányolta ki, előléptetésnek tekintvén azokat.

„A bergi lánzsás ezredben!“ — válaszolta a császár mosolyogva, — „föltéve, hogy az ön fejedelmének ninesen ellenvetése az előléptetés ellen.“

A császár mosolygó tekintettel nézett végig unokáján. A kis herceg méltóságjelvényen fölított fejével, bevezetésre jelölt.

A szemle végezt ért — a kis Napoleon visszatért anjához St. Leube; a nagy Napoleon pedig a törvényhozótestület teremébe ment, miután a katonagyenruhát, állomány cserélte föl.

A törvényhozótestület első ülését tartotta ma s a császár tisztében állott az üdvözölő. A trónbeszéd után közvetlenül egy felvesz szerződésnek kellett következnie, melyet végül nemcsakminden érkező megteelt a párisi társadalom előkelő részével, hanem a kívánási né is tömegesen hullámozott azon tájékra hol a törvényhozó gyülekezet ülésétejt.

A császár minden varrásan aranyalny fölött vörös ruhában jelelt meg; kalapján szokatlan hosszúságú fehér tollak lohogtak, Kardja ragyogott a dragakövököl.

A szerződés, egy a gyulekezet, mely a császárt várta valóban a legfényesebb pompát mutatta.

A szöszök mellett a bajor király ült, ki mint vendég időzött Párisban. A herceggprimas, a követségi-kar, Páris hölgyközörsége, — az idegen fejedelem körül csoportosultak.

A törvényhozótestület nagy disztribúban jelelt meg.

Miután a császár trónbeszédét elmondotta, az al-connettable s neuchatelei herceg levelet olvasta föl, mely Madrirban 1809-ki decemberben kelt. Jelenti abban a törvényhozótestületnek, miszerint a császár gróf Segur segédparancsnoktól birta meg, hogy a francia hadsereg által az espinosai, burgosi, tudelai, samosierrai és mádridi csatákban elfogott nyolcvan zászlót, a törvényhozó gyülekezethez vigye.

E pillanatban harcias zene hangzott és a törvényhozótestület tizenkét tagból álló küldöttsége vezette be a katonákat a terembe, kik a zászlókat vitték. Ezek, a gyulekezet tetszésnyilvánítása közben, a császár elé állottak föl s lábához tevék a zsámányolt zászlókat, melyeket ő aztán az elnöknek adott által.

A Tullerikba visszatérve, egy reánczeve szerfelett kínos munkához fogott Napoleon.

Két igen fontos hirdetésment ért, melyeket tovább nem titkolhatott el a világ előtt.

Egyike azoknak, a „Moniteur“ részére szánt udvari-cikk volt, melyet végre a császár, — miután róla sokáig társzkodott magával, — a következőképp szerkesztette:

„A magassága az ország fölkelőitök s hercege, azon teljesítalmu fölva, melyet ő felségétől a császártól s királytól, és ő felségétől Josephine császárnétól nyert, kérelmet nyujtott be a párisi egyháztörvénysszékhé. E törvényssék, utasítása, a szokott formásozs s a tanuki kihallgatása után, január 9-kelt ítélete szerint, kijelentette, hogy az ő felsége Napoleon császár és ő felsége Josephine császárné közötti házasság, az egyházi köteleket tekintve, semmisenk, meg nem történtnek, nem kötelezőnek, érvénytelenek tartandó. Ez ítéletet, a legelőbbébb egyházi törvényssék is megérsítette, január 21-kén.“

E hivatalos hirdetésen kívül a Moniteurben, egy fél hivatalos jelentést is kellett a „Journal de l'Empire“ hírlapba iktaltatni, melynek szerkesztését a császár szinte magának tartotta fen s következőképp hangzott:

„A tanúk, kik a császári pár házasságának érvénytelenségi kérdésében, az egyházi viszonyokra vonatkozólag kihallgatattak, a neuchatelei herceg, a friauli herceg s az al-nagyalváltó beneventi herceg voltak. Az ily fontos kérdésnél, a párisi egyháztörvényssék, Fesch, Maury és Caselli bíbornoköl, a tóursi érsektől; a nautesi, evreuxi, trieri, vercellii püspököl, és egyetemi tanácsos Emery apától kért tanácsot. Ezek ugyanis tagjai azon bizottságnak, mely naponta összeül, hogy a vallás legfontosabb ügyeivel foglalkozék. Ez érintett bizottság, megvizsgálta az ez ügyben kihallgatott tanúk értesítését és előadást, minnek következtében egyhangulag az egyháztörvényssék illete indokolhat és határozatalához csatlakozott, melyeket a gallickán egyház s a conciliunok különböző canonjával és rendelkezével megegyezőképp talált. Örömmel becsátjuk közre e részleteket, meggyuttatni képekek mind a hívetek, azon gondoskodás tekintetéből, melyet a bizottmány használt, hogy magát az egyház törvényssék alkalmazza; mind a törvényssék, azon férfiak jellemét és tudományát illetőleg, kiknek tanácsadása kikéretett.“

A különben mindig határozatukész császárnak, egy teljes órára volt szüksége, míg azon szót fölött magával tisztába jöhetett, melyek által a világ előtt, az utolsó kétség is elhárítatnék, hogy ő Josephinet magától valóban eltaszítja. Ha Maria Luiza osztrák főhercegnisszony keze megkérésére s a váloger megindítása nem volt illel többé, — hivatalosan még eddig sehol sem nyilatkozott a császár s még midáig volt millió francia, kik azt nem is gyantították; mert, míg a császár a fátlyott, mely a tárgyalásokot s alkudozásokat fedte, föl nem lehetett, semmi czélzás sem vala a francia hírlapoknak megengedve, a nép pedig csak a közsá híreken való ragódására volt utasítva.

A császár gondteljes és komor tekintetű volt, midőn végre föl-

nagyon természetesen a válaszon se legyen kevésbé az; annyiszor s oly sok pénzt kértem már a parlamentnél, hogy valóban szegényellek a gyűlés szemébe nézi.

Három pohár.

Kronstadtban a nap fáradsáimól meg akarván pihenni, megparancsolá Péter czár az örmek, hogy senki be ne bocsássa. Megszokva bármely időtájában ura szobájába mehetni, herceg Menckhoff most is egynem a szoba ajtajához tartott s iszonyu dühbe jött, midőn az ör, előbb szóval, később puskatusával utasítá vissza. Másnap bepanaszolja az ör gorboságait a czárnál. A czár előhívta az ört: „Ismered ez urat?” kérdi tőle, igen, ez hg. Menckhoff — „s csakugyan puskatusával utasítád őt el?” — igen s bárkivel is ezt teszem, ki felséged szobájába menni merészelt volna? — „Jól van; hozzatok 3 pohár pálinkát; — im Menckhoff figyelj derék katoná egész ségére, kit altsított tettem.” — A hegyt kiitta a poharat s azt hitte, hogy már szabadult, még egy poharat ez altsított egész ségére, kit hadnaggyá léptettek elő? — Menckhoff bosszusan itta ki a második poharat s menni készült. „Megállj; még e harmadik poharat az enni hadnaggy egész ségére kit kapitányoknak nevezek ki!” Menckhoff alig tudta lenyelni a harmadik pohár pálinkát, de még most sem volt még bosszuságának. „No Menckhoff, szereld fel tiszteztet új rangjához illőn, hogy legfeljebb 3 nap alatt magát nálam illendően bemutatthassa s ne jusson eszedbe többször bepanaszolni azokat, kik uralok parancsát híven teljesítik, vagy ez (nápdícsaját fölelvén) fog megtanítani kötelességedre.”

Franklin szerencseje.

„Mi az a gentleman?” kérdezé Franklin szerencsen szolgája, midőn Angliában volt. Franklin megmagyarázta. „Master, — viszonáz a néger — ezen országban minden dolgozik, víz dolgozik, szél dolgozik, tűz dolgozik, goz dolgozik; kutyák dolgoznak, lovak dolgoznak, emberek dolgoznak, — minden dolgozik; csak a disznó nem; — a disznó néz, iszik, alszik s egész nap semmit sem csinál: tehát Angliában a disznó is gentleman.”

Mig Franklin könyvnyomdája jövedelméből tengeté magát, az általa feltalált kályhákra szabadalmat ajánlottak neki, de nem fogadta el, mondván: „én mások találmányait felhasználtam, úgy illik, hogy mások is használják az enyémét.” Ugyan ő mondá már éltés korában: „ha lehetne, még egyszer örömmel jelárnám meg hosszú utját életemnek; egyedül azon szabadságot kötném ki magamnak, mit az író élvez munkájának második kiadásakor: hogy az elsőnek hibáit kijavíthassa.”

Isten ítéletei.

- 1. A tűzpróba: A vádlott 3 nap bűjtölt s imádkozott, meggyőnt s ártatlanságára hivatkozott s ennek megtörtéte után vagy egy háromtón megütésztet vasdarabot tett tenyerére s azzal 9 lépést tón, vagy megütésztet számtalvasakon s lobogó farakásokon kellett keresztülmennie. Amint a próbá megtörtént, kezei vagy lábai azonnal bepótláltak, lepecsételtettek s három nap múlva bontatván ki, ha sebhely nem mutatkozott, ártatlan volt, különben büns.
2. Az üst, vagy forróvíz próba: Egy üstben felforraltatott a víz s ebbe egy kötéltre kötött hó eresztették, a szokott előzmények s pápi imák után meztelen karral kelle kivenni a követ a vádlottnak; keze ennek is bekötötték s ha harmadnap múlva keze errem paradt: ártatlan, különben vétkes vala; — megfejtött, hogy ki e víz és tűz próbánál egy börel menekült, bizonyos titkos kenőcsöt használt, mivel kézt és lábait előre bekenete.
3. A hidegvíz próba abban állott, hogy a vádlott, különösen boszorkánysággal vádolt asszony, miután balfőra jobb lábával s jobbkarral, balhálvával összekötöttet, másfél körfőre víz alá süvésztették, ha a víz felvetté, hűvös volt, ha elmerült, ártatlan. Némeqkor megengedék a bírők, hogy a vádlott maga helyett más által állassa ki a forró- és hidegvízpróbát.
4. A párvia dal. Vádlott és vádló részére napot és órát határoztak a bírők s megszabták a viadal tartamát is. A fegyverek megvizsgáltattak, megdátattak. Ha a viadal tartamára kiszabott idő alatt egyik nem sebesült meg, a vádlott tekintetét győzőnek s a vádló büntetettét meg.
5. A kenyérpróba. Azt hitték, hogy ha a vádlott torokára egy darab kenyér vagy sajt dugatik, mely előbb megdátott, megful ha vétkes; innen eredt a szókásmód: „tuljak meg, ha hazudom.”
6. Az urvacsorája volt a legokosabb próba; ha különösen kolostorban tolvajlás történt s a tolvaj nem volt földezhető; mise után urvacsoráját osztozt az abbás azoknak, kikre gyanu volt, e szók közben: „Az Ur Jézus teste szolgáljon ma nekem próbál.”
7. A keresztpróba. Vádló és vádlott kiterjesztett karral keresztbe álltak, aki tovább kibirta, győzött.
8. A kaporos próba különösen a gyilkosság gyanujába eszkre alkalmaztatott. Vádlott a meggyilkolt kiterített helytéstéhe vezetett, egyik kezét a meggyilkolt sebére kellett tennie, másikban annak kezét tartania, ha egy óránegyed alatt vérezni kezdett a seb, ő volt a gyilkos.

Irodalom.

- A Kisfaludy-társaság f. hó 25-ken tartott ülésében igazgatóját megbizta, eszközölje ki, hogy a magyar Shakespeare első kötete, hacsak lehetséges, Shakespeare születésének háromszázados évnapján jelenjen meg.
— Az aprílelő meginduló humoristák lap felelős szerkesztője Sz Vitéz ur van foltterjeszté; fonnaktárs Kormos Béla; lap-tulajdonosok és vezérek; Dobsa Lajos és Vas Gereben. A lap „Macska-kencse” nevet viselend.
— A budai népszínháznál az 50 aranyra pályázó szín-művek bírálai ítéletgázsa befejeztet. Az eredmény nem mondható fényesnek, mert a jelentett ítélt pályamű közül csak egy, „Az eger főgőző” népszínmű találtatott föltétlen elfogadásra méltónak. Mellette „Az ősi-lak” című 3 felvonású dráma gerjesztett meg némi figyelmet. Irója gyakorlati tollal, diet- és színpadművészt, sőt technikai ügyességet is tanúsít; szemléletes szárazan emelkedni is bírnak s a műnek több, méltányt érdemlő oldala van. Bízder kétségtelen bizonyosga a tehetség és hivatottságának, — emellogya a bir. választmány kegyeletele b u z d í t á s u l, szavazatbősséggel elhatározá szerzött művének a műbírói

okadott vélemények szerinti újból átoldozására azon kijelentéssel föl-hívni; hogy mivel nek is kőre szorított módosítás, hanem tetemes hi-bák miatti teljes átoldozás szükségesleik, a pályadíjhoz többé igénye nem lehet.

Ho szerző jónak látja e figyelemnek megfelnji, joga igazolása mel-lett művét előlírtól, a műbírói megjegyzések másolatával együtt, bár-mikor átveleli.
Budán, febr. 26-án, 1864.

A dr. bir. választmány határozatából
T a k á e s A d á m,
vél jegyző.

Színház.

(B. I.) A Szana Tamás által fordított „Az én csillagom” című vígjátéknak mult számunkban ígért vázlatát a következőkben adjuk:

Kerubenne (Zöldi) gazdag gyártuladonos pert folytat unokájossá Ancennis Eduard ellen s leányát Hortensiat (Fő-nyugé) nül akarja adni a minden föltalót Paimpollhoz (Fő-nyugé) Hortensia békelettel akarja atyját Eduarddal, ki aközben megerkezik külön után Paimpoll aonlat erült. A két utóbli, egymás-ban régi iskolatársra bukkant s mindkely előtt gyanusít lesz a másik ottli. Ancennis már induli akar s találkozik Kerubennecel, ki őt modora után megkedvelvén, ismeretlenül is ebéd-re marasztja; később megajándékozta egy könyvvél, melynek szerzőjében Eduard, nagybátyjára ismer s mint ki iránt apjától öröklött gyűlölettel viseltetel, el akarja hagyni; de a baba, ki még mindig neves tisztában vendége kiéte fölét, nem eresztí, sőt utóbb leánya kezelé kánlja meg. Ancennis gondolkozásba esik; eszébe jut az a kis leány, kivel egyik estylen nemrég találkozt s kinek neve iránt haszlatan tudakozódott, s Paimpoll szőlője fel véleményadásra, ki Hortensiat nem a legkedvezőbb színekben festi le. Levélben kelletvén válaszlónia, később azon gondolatra jő, hogy választ igenlőleg s tagadól szkeresztben-dí s a választást Josseline kertészőre (Szakál Róza) fogja bizoni. A tett kivételre megy, a két levelet megtírja s átadja Josseline-nek. Eközben találkozik Hortensival, kibem ismeretlen kedve-sére ismer. Eduard megbánja, hogy visszatulást választ is irt, s Paimoll a kertésző után küldi, igyérvén, hogy ha feltaloztatja, mellette fog szólni. Paimpoll elmegy, de siker nélkül jár; a a tagadó választ már megkapta az öreg ur. Kerubenne dühbe jön s el van határozva, hogy perét — melyet igenlő válasz ese-tében megszüntetendő volt, — tovább folytatja. Háta megett az- alatt az ifjú pár felismeri egymást, bizalmas lesz s kölcsönösen orok szermet val. Ancennis beavajta tükába Hortensiat. Jos-seline megerkezik, kiöl Hortensia a nála maradt levelet elveszi s midőn Kerubenne leányának egész bosszusan mutatja unoka-ocseje tagadó választát, Hortensia e levelet kéréséről a nála le-vővel s kezdi bizonyítani, hogy abban a visszatulástól egy szó sincs. Kerubenne nem lesz szívesnek, újra meg újra elö-vassa s kezdi betájni, hogy alkalmasint az ő szemén volt valami ideiglenes e hályog. Nagyobb bizonyosság végett meg Paim-pollal is elolvastatja, de az is csak jól olvas ki belőle. — Kerubenne megtér, látja, hogy leánya s Eduard szerelk egymást, boldogságuknak nem akar utjába állani s rájok adja áldását, de kiköti, hogy mindenlő felvitáztatást kíván.

Febr. 27-én. Zeyk Elemér vendég föltalópt el s F e h é r v á r y Antal jutalomjátékát, berletésztelben. „Má s o d i k R á k ó c y F e r e n c L o g s á g a.” Eredeti történelmi dráma 5 fel. Irta Szilgileti. Hármas erdek vonzotta közönségünket a színházba: látni a minden ízben magyar darabot, látni annak hőseit az újvendégtől személyesítve s egyik régi ismerőst a to-meges megjelenést által némileg megjutalmazni. A népszerű dar-ab nagy közönséget gyűjtött egybe; s szabadságösznek volt elég nézője. A szereplők minden erjekkel rajta voltak, hogy Rákócy egész jellemnyagságban tunjék elő; azonban a czél nem egészen éretelt el. Az új vendégtől nem lehet elvárniunk a szor-galom jelét, mindazáltal Rákócyja hazafias phrasissal mellett sem ragadott el minket. Alakja jó; de hangjában nagyon érezhető volt a hiány, mi a szerep erőtéljéből sokat levont. Zrinyi Ilonát Foltényiné, Zrinyi Boldizsárt Szentkúti, Karolyt F e h é r v á r y, Amáliát Rónayné, Lehmanit Rónay, Bercesyit Zöldi, helyesben adták. No meg Pater Kautelius Foltényitől öpen jözik. A közönség, daczara — hogy a darab kimellettlen megcsönkítva adatolt, több helyen tapsokban lört ki.

Febr. 28-án „R o k k a n t h u s z a r.” Népszínmű dalokkal és néptánczokkal 3 fel. Színe alkalmazta Szentpétery. A czímsze-repet Tamásy adta, s szerepének Maresa annyira kielégítő része, hogy eme jóban rozban vele egytaltartól utátrása nélkül hiányos lenne egész szerepe. Vámbáti tábornok Zöldy volt, leányát Timárné és Szakál Róza, kik is az előbb említettekkel igazán öszszhangó előadást, élvezetes estétl szerettek. A felvonások közben és végével előforduló mustrák, — től magán és kettős ma-gyar tánczot Kurlander Berta k. a. és Gyurián József ur, mint vendége a budai népszínházról, léjlették általán-s tetészs s közíváramlás ismétlés között.

Február 29-én Láng Paulina k. a. pesti nemzeti színház énekesnőjének első vendégjátékát s D a l n o k y R ó z a k. a. mint vendég föltalópt. „L i n d a.” Chamounix gyöngye. Ope-ra 3 felv. Donizettifől. Az est élvezetéhez sokkal járult Láng Paulina k. a. szép terjedelmes alt-hangja; a tapsok, mik éneket követték, az elismerés méltó nyilatkozatai voltak. Dalnok Róza k. asszonyról szintén csak elismerőleg szólhatunk. A két vendég-művésznő együttes fellépte, (első Pierotto, utóbbi Linda szerepben) nem ront le egyikőjük érdeméből sem. Foltényi, Resz-ler és Mezey dícséretremelőlag működtek.

Márcz. 1-én: „Egy kis szívesesség” vígj. 1 felv. fran-cziából ford. Arpay. Ezt követte Rónay Mari föltalópt, e szin-padon először: „A jól öröztöt leány” vígj. 1 felv. fran-cziából fordította Csepreghy. Mindkét kis darab előadása siker-ült. Utóbbiban a kis Rónay Mari oly otthonosan találta ma-gát a színpadon, mintha évek óta taponná deszkáit; eleven ked-vev alakja igen megnyerte a közönség tetszését s első buzdítá-sul egy virágokrétaít is kapott. Kurlander Berta k. a. és Gyu-rián József ur, a két darab közt egy kőzák s ves z p r e m m e -g y e i csárdást tánczoltak.

Mart. 2-án „P a u l J o h n e s, a tengeri kalóz.” Dráma 5 fel. Irta Dumas S. ford. Egressy B. Helyesüljük az igazgató azon intézkedését, hogy az ideiből gyártmányu repertoir-darabok köze e régbid darabot is fölvettesse; s nem ajánljuk eléggé közönség-ünknek, hogy adandó alkalommal e mű előadást megnézni el ne mulassza. A közönség mágyer volt az idő kellemetlenség-e okozta. Paul Johnes Rónay volt, töl lezzel, kellemésséssel, D'Auray marquis Zöldy, remek alaklással, a marquisné Fehérváry-né, Emanuol-Janosy, Margareta Rónayné s Lectoure báró Folté-nyí, mindannyian öszszhangó készütséggel.

Mart. 3-án Láng Paulina k. a. második vendégjátékát s D a l n o k y R ó z a k. a. vendég föltalópt. „T r o u b a d o u r” opera 4 felv. A czígyánó szerepében Láng Paulina k. a. lépett föl, s ki kell emelnünk hangja kellemét. Dalnok Róza k. a. kö-

zönségünk kedvence ezáltal is szépen énekel, mit a taps és kilívás eléggé igazolta. A többi szereplő is meglehetősen műkö-dött közre. (Zárjel között itt ajánljuk a hatóság figyelmébe, hogy az ez esti előadás alatt a karzaton előfordult garázda zenobnák kikerüléséről s jövőben elhatározásról gondoskodni szíveskedjék.)

Léghajózás.

Giffard ur, a róla elnevezett gözsugár-szivattyu vagy Injector ismert feltalálója, többféle kísérletet tón a léghajó-vezetés feladatának megoldására s fáradozásai sikert s eredményt látszanak ígérni.

Rövid időn, hengeralakú léghajóval; egy kis, ahoz kötött gözgéppel és egy föltalópt-sűrítővel (condensator), szándékozik a közönség előtt megfelnni. A márs mezején akar ő fölszállani Párisban, hogy léghajójával megkerülje Páris s ismét ugyanazon helyen szálljon le, melyről fölemelkedett. Hiszi, hogy egy óra alatt, hat német mértőföldet haladhat, tehát körülbelöl oly gyorsasággal mint a vasutvonatok. Azt állítja, hogy a közén és vízmennyiség, melyet egy mérsékelt erős léghajó magvával vihet, háromszor 24 órára elegendő. A tovább-mozdító gépezet egy csavarból áll, nagy szárnnyakkal, mely a léghajó kosarához van kötve s meglehetősen lassan forog. Hogy a léghajó megtöltségre tiszta gyűlö-leszést lehesen használni, még egyenesen a víz szűthetősá átal (szén átal?) lenne nyerezendő; a léghajómból, igen sürű, tömött anyagból kell készíteni, melynek likacsán semmi, vagy csak igen kevés lényeg szállhat el. Giffard ur teljesen elveti a nehéz és drága községözetet s úgy vélekedik, hogy két boríték muszlin közt, amerikai fekete rugmőga-borítékot helyezvén, tökéletesen czél-ját éri.

Ő azt állítja, hogy oly gözgépet építhet, melynek súlya, ugyanazon erőfokozat mellett, a szokott gépekhez képest, csak-nem eltűnőnek nevezethetik. Az első ilyenmű gép, mely Flaud műhelyében építtetett, 900 font nyomással egy négyzég hü-velyre, biztosan s jól dolgozott; Giffard ur pedig, most már 3000 fontra akarja növelni a nyomást, egy négyzég hüvelykre. A vezett, hogy ne kelljen nagyunnyságot vinni magával, egy igen hatal-mas föltalópt-sűrítő átal, újra meg újra a kibocsátandó gőzből fogja föleleveníteni. Giffard neve, oly híres lón találmánya a göz-sugár-szivattyu átal, hogy a világ hajlandó, igazatémeken némi hifelt adni.

Az o. ipar-műtárlat közleménye után.

Legújabb találmányok.

— Angliában oly villákat kezdenek használni, melyekkel, a falathus mellett egyszermind kevés mártást is fel lehet venni. E czélra a villa ágának felső lapját kisse ki vannak mélyítve s az ágak hegyétől, felfelé szdeslebbül csatorná képeznek.
— Carchon és Raynaud urak Párisban szabadalmat nyer-tek, hogy a közönséges író-toll szilárd háló-részeiből, kalapot készítsenek. A luttól hátsó része rendkívül szilárd s nagy ruga-nyossággal bír s ebben sokkal felülmúlja a szalmát. Hogy tehát e tollrészek, melyek eddig hasznavehetlenül eldobtak, hasonlóan mint a szalmából, kalap, sapka stb. fonadékokra használtassanak, lefektik azokat s vékony csikokra vagdatatnak s mint a szalma megfontatnak.

Egyveleg.

- A pesti inség-bazar tiszta jövedelme — már meghaladta a 39 ezer frtot; azonban még mindig érkezvén naponta újabb-újabb adományszások; a számadás még nincs befejezve. Az eddigi öszszekelt azonban közvetlen és gyorsközössé végett már utának indították az in-séges vidékekre.
— Pesti kisasszonyok, ismerőseik körében, saját készítményeikből sorsjátékot rendeznek, melynek jövedelmét a szűkölködőknek küldik.
— A b o n y b a u a Szapary Istvánné grófnőlyg enklote alatt álló főurung mukévelőrszátal a napokban Berzák Árpád „Stellendus holgy” című éleki vígjátékát adja elő.
— A „gyűrti kőbőny” egy szinlapot körül 1835. évről, mely az akkori színtársulatok jellemzésére mindenesetre bir némi érde-keket az olvasó előtt. A szinlapon ez áll:
Győr,
A felsőbbek Engedelmevel.
Ma szombaton Sz. György hava 11-ken 1835
a Nemzeti Színhész Társaság által B a k y G á b o r
Igazgatás alatt
ismoadták.

A Számúzótt Magyar, vagy Az Ismeltékek és Zsidók szövetkezőse a Ma-gyarok ellen.
Egy még itt soha nem adatott, csak a mult év utóérészbe a mostani iz-lethez alkalmaztatott legjelesebb s Honfit érdeklő Nemzeti nagy Dráma 4 felvonásban. Irta Mátzi Imre.

Személyek
Gál Ur. Kőnyves Ur. Baky Ur.
Berényi Ur. Kőnyvesné Assz. Sarkány Ur.
Magossné Assz. Ifj. Magoss. Bakány Assz.
Magoss Ur. Mészáros Ur. Mészárosné Assz.
Komáromy Ur. Liszky Ur. Idegva.

Nemes szívi Pártfogóit! Viruló nyelvkun igaz s buzgó Apólot!
Mint egy hűdős árva, lonjt futva — egykor Altja karjába köny-ozonnel elteve — kézesközlással rebege fűni halját, sőt jótéteményeink részletéseséert; — Mint egy a Hon színeletől elfogódott Vau-dor, ki lakónak visszapillantva — toronyt az esti bitorba — könyes szemekkel — mosolygó érzettel szánja — s kedvescsenke jótéteményeit reméve vissza tér. — Én is, valmint több színeszínkel érzetelt s a honn utátrára, a repeső bir által már fel irt Hazafütségokba bizakodva, kívántam egy valódi est — idő töltést — e jeles — a mostani izlethez alkalmaztatott új játéssal szerzeni. Megelégedések, hő füzere jutal-maztatásomnak. —
Sirig tisztelőlyk
Komáromyank.

○ A keleti marhavész kezdetelőli vagy is 1862 maj. 5-16l 1864 február végéig az országban elhullott vagy agyonve-rettet marhák száma 92,528 darabra rug. — uralgolt pedig ezen vesz még február végén 30 megegyez tartozó 164 helységben, melyekiben 1440 darab szarvasmarha maradt mint veszbeteg bar-mász-rendőri felügyelet alatt.

○ Bukarestben az ottani pénzügyminister folyóár-táblá-zaot átalpított meg idegen pénzeket illetőly, mely táblázat szer-int fognak azok a városokkal elfogadtatni. Egy osztrák ezüst forint, régi pénz, értéke 6 piastler 30 parára, egy ezüst forint új pénzben 6 piastler 15 parára van téve; egy osztr. ért. forint 6 piastlerre.

— Angliában oly keményítő találtak föl, mely a ruhák egészét megakadályozza. Hej sok férjnek és apának szíve meglágyul e keményítő föltalótrá!

— Pest városnak nyilvánosságra hozott költségvetéséből kitélik, hogy múlt évi jövedelme 1,362,295 ft, kiadása pedig 1,364,672 ft volt.

— Pozsonyban a vasúti töltés mellett egy töt paraszt, kocsijáról leessen, a kocsi heretálmán nyestek volta le. Töt atyánkja a fület fölvervén, papírosba takararta és zsebébe tette, aztán pedig az irtalmosok kórházába ment, hogy ragasszák vissza a fület. (Sz. L.)

— Rózsavölgyi és társa hangjegyzárosok Pesten „Négyes ferdalok, a magyar daladák számarát” cím alatt 100 kedvelt magyar népdalt adnak ki, melyek Doppler Károly jeles zeneszerző által tetettek négyesre. Kiadóknak szilárd meggyőződésük, hogy nemcsak a dalkedvelőknek, hanem a daladák ügyének is jó szolgálatot tesznek, midőn a fent czimzett dalfelelő által mindenkinél módot nyújtanak, hogy a közkeletű négyesek fáradtság és idővesztés nélkül jusson birtokába. A 100 dal tartalmazza 10 füzet előzetési ára 10 ft, mely összegből előre csak 4 ft fizetendő.

— Selencez meg mindig gazdagon adja az ezüstit. Legújabban is 500,000 frtyi ezüst pénz szállítások után Bécsbe.

— Soha sem tudja a jámbor halandó, mikor veheti hasznát (testgyakorlati ügyességének). Igazolta ezt közelék két pesti fejencc, kiknek a dologházból a kémszovát sikertől megszökniök.

— Pozsonygyében egy Táskás István nevű paraszt közelék perbe fogott, mely háromszor házasodott a harmadik házassága alkalmával két előbbi neje mellé.

— Szuklóköz házinkfi házasodott, hirszerint Párisban is gyűjtéknek segítségével.

— A pesti bazar hölgyeik egy pesti fényképész azon ötletében fényképezték le, melyekben mint árusok működtek s díszes képesporszótól albuszt állt össze, melynek jövedelmét az inségek javára szentelték. Meg vagyunk győződve, hogy nem volt még a bazar házáknak, mely oly kelendő orvendet, mint ez emelvény: mert oly honleányok képmása leendő abban megörökítik, kik teljes nézetben igazolják, hogy ők a házáknak valódi édes gyermekei, kikre a fentem mindenkor bízunk lehet.

— Az egyesült államok tengerészeti minisztere által összeállított bizottság azon meggyőződésre jutott, hogy a kőolaj, gőzgepéknél kitűnő futóeszköz. A közszénel hasonlított, ezáltal a futás ára harmad résznyire szállították le.

— A pesti kereskedelmi akadémia tanári testülete elhatározta, hogy fizetéséből február, március és ápril hónapokra, havonként 42-42 frtot ad a hazai szűkölködők felségkérdőre.

— A kereskedelmi miniszter részéről eszközölt kiszámítás szerint az 1863. évi egyik feleben az elődolt levéljegyek és borítékok összege volt: 2 kros levéljegy 3,196,900 db.; 3 kros 2,092,541 db.; 5 kros 13,316,239 db.; 10 kros 7,032,057 db.; 15 kros 6,342,014 db.; összesen 31,990,884 db. levéljegy. Levelboríték 3 kros 76,900 db.; 5 kros 873,903 db.; 10 kros 462,607 db.; 15 kros 624,295 db.; 20 kros 1896 db.; 25 kros 5987 db.; 30 kros 1520 db.; 34 kros 1656 db.; összesen 2,148,775 db.

— Angolországban újabban 30,000 frtyi gyűjtemény érintett szűkölködők számára.

— A bécsi bank m. hó 17-én kelt heti kimutatása szerint a bankgyűjtemény 391,606,667 frtyi összeget képvisel, míg a készpénz értéke 110,639,889 frt; a bank ezúttal követeléseit 36,000,000 frtra ragznak. Eszerint f. hó 10-ike óta csökkent a bankgyűjtemény 1,909,501 frt, a váltókéreza 1,833,155 frt, az államzsekké pedig 63,800 frt. Gyarapodott a beváltandó értékpapírok összege 60,500 frt, a földterhesítési kötvények szeleiteinek összege 22,414 frt, a jelzálogközből származó követelések pedig 63,356 frtal.

— Váltóbehajtás. Egy becsi mészáros 200 forinttal tartozott egy fuvarosnak; a váltó lejárt, de a fizetés meg nem történt. A hiteltelő le akarta foglalni a mészáros havi díját és butorait, de nagy fajdalomra vagy tapasztalatra, hogy ebben mások már megelőzték. Mint jusson tehát pénzéhez, ez volt a nagy kérdés. E czélból megegyezett egy lovászlénygyal, színez ruházzata a váltót, és ez már most mint hiteltelő, nem igen salonsia öltönyben ugyan, de annyival fojtóbb füstgolyókat eregetve kapadónnyal pipájából, mindennap ott áldogált egy órásszal a művésznő természetén, tölte telhető udvarissággal szorgalmazva a fizetést. Az adós egy álló helyre daczolt ezen látogatás könnyelműségével; a kapadónnyal fojtó buze elvégre kétségbe ejtette — és az ég tudja honnét — de előteremtette a kívánt összeget és fizette. (M. S.)

— **Hibajogásítás** Lapunk 9-ik számában a 2-ik oldal 3-ik hasábján a 47-ik sorban, elhelyelt L. B. — „Sz. B.” olvasandó.

Inségenyhító-bizottságny nyolczadik ülése 1864. február 2.

39. Múlt ülés jegyzőkönyve hitelsítettvén, elnök polgármester ur előadja, miszerint a munkaképes, de jelenben inséggel küzdő napszámú osztály részére, keresetforrás nyitása tekintetéből, a tek. tanács a házipénztárból 10,000 osztrák frtot szavazott meg s ilyen, az idő nyíltáig azonnal életbe léptetendő munkakül fölemelt a monostori erdő körülkalkulátását, a nagycseréi pusztá Sámson felől eső határvidékekre árokok elállítását, és az ugynevezett szepesi vízvezető-csatorna kitzititását, mely három rendbeli munka költségeinek fedezésére, reményli a megszavazott összeg elég leend.

Bizottság a tek. Tanácsnak a határozatát, azon meggyőződéssel, hogy ezen áldozat a jelen rendkívüli körülmények által előidézett nehézségek és aggodalmak eloszlatására nagy horderővel bírand, a legösszintébb köszönettel fogadván, tudomásul vette.

40. Olvastattott számvé Kovács István és tollvezetőnek a múlt év végéig terjedő bevételék és kiadások számvévi s ezen jegyzőkönyv 38. számú végzése által elrendelt megvizsgálásról betervezett jelentése. — Ezen jelentés szerint a számvévi vizsgálás januárhó 18-án megtörténtvén, ugytalálattott, miszerint az adakozási és ajánlati jegyzőkönyv 614. tételei szerint, év végéig bejött készpénz 8243 ft 86 1/2 kr. — 2 pár csizma, — 2 kalap, — 1 ócska nyári nadrág, — 3 női kendo, — 14 font árpa kása, — 10 teze zsír, — 308 font amerikai szalonna; — ajánlata pedig van: készpénzben 87 ft., — 6 pár csizma, — 1 vaskosnya, — 1 mellény, — ruha kelmek, — 1 ócska szürke guba, — 114 véka lúza, — 16 véka kétszeres, — 53 1/2 véka rozs és 10 véka burgonya.

A kiadásokról és a főzönkökkel adott előlegösszegek elismeréséről kiadott jegyzőkönyvek szerint pedig, az 1863-ik év végéig tett kiadások 692 ft 54 1/2 kr., az újtólélek pedig 492 ft 67 1/2 krra és így összesen 1125 ft 22 krra nemnek, mely most kifizetési összeget a 8243 ft 86 1/2 kr. bevételből kivonván, marad az 1863-ban begyűlt adományok összege 7118 ft 64 1/2 kr.

Ezen jelentés tudomásul vételén, azon okból, minthogy az inségyben minden számadások a nagymértékű helytartóssághoz lesznek feltérjesztendők, határozattott, hogy rendes számvé Szék János ur, most közelék az 4865-ik és végig terjedő évtulmányokhoz s egyéb kiadási okiratoknak a részletes számadásokkal egybevetésére és ide vonatkozó jelentésének beadására jegyzőkönyvileg kerestessék meg.

41. Tollvezető jelentvén, miszerint az öt főzöhelyen, de-

czember hóban 6848, januárban pedig 10,050 1/2 és így összesen 16,898 1/2 részlet étel szolgáltatott ki, előadja, hogy bármely megszervezésnek tünjek is föl ezen ételbeli segédkezés, de ha tekintetbe vétetik, az eddigi rendszerhez képest, részint az, hogy nem naponként, hanem másod napon részélnék ügyefogyottaink az ételmezésben, részint továbbá az, hogy a négyel több tagu családok is csupán két részletet kapnak; meg kell vallani, miszerint az ily modorbani szervezés nem kielégítő minőségű célszervezésnek látna, ha bizottság, vagy a másodnapos rendszernek mindennapivá változtatását rendelni el, vagy pedig elhatározni, hogy a másodnapos rendszer megmaradjon, a részletek a családtagok számához képest szaporítottatnak.

Bizottság az eddigi rendszer megváltoztatásának szükséges voltát állapítván elhatározta, hogy a másodnaponkénti elosztás továbbra is megmaradjon, a családtagok számához képest a részletek száma lesz megaportandó olyformán, hogy minden családra fél vagy is egy magyar meszelyő részlet számítottassék és ezen változtatás, ha előbb nem is, de a jövő hó djúttal életbe léptetessék elte.

42. Ugyanaz előadja, hogy a főzösszonyok azért, mivel mindenfelé eltezik a háztartások, hogy a jövő hó naponként emelkedik, alázatosan kérik, a 7 kr. elegendő szerinti részlet-ért, a múlt hó 15-től számítja s írta felvessék, kérik továbbá tizifia-illetőségeket is fölőhlyi ha pótlékok megaportítottatni.

Bizottság tekintetbe véve az előző czikkre a emelkedésbe fektetett indok mindenki által tapasztalt igaz voltát, figyelembe véve továbbá azon körülményt, hogy a nagy vasadékokkal fűzésnél, kétségtelenül sok fa fűlemészték, elhatározta, miszerint folyó hó 1-50 nappalól számítja, egy részlet étel ára 8 krajval számítottassék, az egy-egy őltszi fa havi őltsőség pedig, egyegy negyed őlle szaporítottassék meg; — minek folytán tölvözött megbizott, hogy a tek. Tanácsot, ezen tizifia pótlékok helybenhagyása és annak az illető helyekre leendő szállítása elrendelésre kérje föl.

43. Szóba hozatván az inségek naponkénti feles szaporításból felmerülő azon körülmény, hogy nemcsak a múlt év hatodik főzöhely felállítására nélkülözhetetlen leend: Errevezze elhatározattott, hogy miután az inségek száma a csapó- és cseplődutezi külvárosokon szaporodik igen nagy mérvben, legezészerűbb leend a hatodik főzöhelynek a (Siesogó környékén leendő fölállítás; — minek folytán bizottságny tag Sánta István urnak azon ajánlata, hogy külváros jelenleg üresen lévő házára és czélra örömet át enged, köszönettel fogadottat, hogy alkalmas főzönő fölvetelére megbizott.

44. Főlemeltvén, hogy az éhezőknek fét ételbeli segélyezése bármely nagybcseli legyen is, de azoknál, kik az étel mellé kenyert szerezni képtelenek, igazat valva, mindenesetre hiányos, ez okból szükséges volna a többéltől megajánlott 91 1/2 méro kenyérnekvalóhoz minél előbb, míg a piaci ár tulságra nem emelkedik, rozst vásárolni és a süttetést megkezdeni.

Ezen indítvány szükséges voltát bizottságny belátván, — miután elnök polgármester ur egy nyilatkozott, hogy az adakozásból begyűlt összeglet, a ns. város részéről a tek. Tanácsnak jelenleg készletben levő 70 méro rozst örömet fel fogja ajánlani, sőt az egész mennyiség 200 mérore kizpóltat, — ezen nagy köszönettel fogadott nyilatkozat után azt határozta, hogy az ily módon előállított 200 mérobel, 10 heti idő tartam alatt 20 méro heti részleteken kenyér fog süttetni, — s a vállalkozást szittaszonnyok felkötésére s fölletek megadására Katona István, Pető Sándor és Sánta István urak megbizattak.

45. Tollvezető utasítást kér aziránt adatni, hogy az öt főzöhelyre előd kiadott 18 darab vasadékhöz, — melyek az ételmezéshez szükségesek házonként szaporodván, már nem elegendők, lehete-e a főzönök keze alá többet is vásárolni?

Miután ezen előnyöknek anyagi értéke maradván, bizottságny határozta, hogy a szükségesekhez képest, ilyen edények ezután is vásároltassanak.

46. Ugyanez jelenti, hogy helybeli jövedékbörök Rosenfeld és Hirschler urak a nagymértékű helytartósság után szűkenyén részére 100 frtot adományoztak s emellett január első szombatjától számitandó 12 hétre hetenként száz-száz és így összesen 1200 két-két fontos kenyert ajánlottak; melyek az eddigi közbejött öt szombatonban már, az olyan négy vagy több tagu családok közt kik ételbeli segély is szoktak kapni, kiosztottak.

Ezen szep adomány és ajánlat kellő elismeréssel fogadottat s a kenyér kiosztásánál felelt helyeseltetett.

47. Ugyanez jelenti, miszerint H. N. I. asszony január 23. szegényt kért magához rendeltetni, azokat ebéddel ellátandó, minek folytán jelentő a kizűzött időre olyan 50 ügyefogyottat rendelt oda, kik a gözmalmi társulat által adatni szokott heti kenyérszerleten kívül, más segélyezésben nem részélnék, — egyszersmind pedig b. t. Sánta István ur volt szives a tisztelt urólgynek ezen jötelemnyérti köszönetét általadni.

Ezen köszönettel vett segélyezés s a kizűt eljárás tudomásul vételét.

48. Ugyanez jelenti, hogy január utolsó hetében, a Rickl József ur által ajánlott 100 méro kenyérnek és 100 frt egy vagy két végjával és 1 krajval és 5 krajval kiosztása, leginkább nem a városban hanem tanyákon vagy kaszállókban sok tagu családok közt folyomabta tetétvén, az errel vezetett jegyzőkönyv szerint ezen nagybcseli segélyezésben már 51 család részélt és nyert 89 véka rozst s 44 ft 50 kr süttetési költségére.

Egyébiránt fölemelttett az is, hogy adományozó urnak ezen segélyezésért, bizottságny nevében levél útján, annak idejében köszönet nyíltatott.

Bizottság ezen nagyszerű segélyezés szives köszönettel fogadván, a kiosztásnál előjárás helyeseltete. — Elnök polgármester ur pedig meghagyta, hogy más ilyes adományozás esetében a köszönetnyilvánítás, az 6 küzbjöttel történtéjk.

Inségenyhító-bizottságny kilenczedik ülése 1864. február 16.

49. A múlt ülés jegyzőkönyve hitelsítettvén, olvastott Magyarországi királyi helytartó uróf Pálffy Mór ó nagyméltóságú 10,216 sz. leiratát mellettkérvést s a tek. Tanács 1298 sz. rendelete folytán bizottságnyhoz áttett helytartóssági intézménynek másolata, melyben két rendbeli letehető legezésből tápszerkészítés módja, annak használatbavétele felteintéttől, ajánlatik.

Az A. általított 32 szömdvénye egy itezjével számítja következő pesti piaci árón kizűt kelékek kivántatnak:

2 db. marhalék	20 kr.
1/2 font só	2 1/2 kr.
1/2 font liszt	2 1/2 kr.
2 1/2 font kenyér	30 kr.
1/2 itcze ercet	2 kr.
8 font burgonya	40 kr.
fa és fűrészság	35 kr.

Összesen 1 frt 31 3/4 kr.

minélőhgya egy személy étkezésére szolgáló adag 3 3/4 krba kerül.

A B. alatti levechez, melyről maga az intézmény kimondja, hogy nem bír annyit táperővel mint az első, hasonlóan egy itczé-

jével 32 szömdvényre számítja, következő pesti piaci árón kizűt anyagok kivántatnak:

8 font burgonya	40 kr.
6 lat zsír	6 kr.
7 lat hagyma	3 kr.
2 1/2 font kenyér	30 kr.
1/2 font só	2 1/2 kr.
4 lat rántás liszt	2 kr.
fa és fűrészság	35 kr.

Összesen 1 frt 18 3/4 kr.

ennélőhgya egy személy étkezésére szolgáló adag 3 3/4 krba kerül.

Bizottságny részint a magas leirat iránti kötelezettségéből, részint a netalan különösön gazdálkodás tekintetéből nyerhető tapasztalás és okulás végett, elhatározta, hogy miután az eddig fenálló öt főzöhelyen, az ottani napirend megzavarása nélkül, a kísérletet megtenni igen bajos volna, legezészerűbb leend az ujonan felállítandó 6-dik főzöhelyen, a próbát f. hó 18-án anynyivalkibb, hogy a magas leirat értelmében 20-án jelentés tetethessék, megtenni, — errevezze a két marhalék beszerzésére Baik András ur, egyéb megkivántottk előállítására, valamint a kizűt időben különböző osztyából kiválasztott 52 ügyefogyott kizűtöltés végett oda rendelésére Sánta István ur megbizattak. — Jelen volt tizifia főorvos Sánta József ur pedig a kizűtöltés és izelésnél jelenlételet, valamint nyeredő tapasztalatnaga magabiztosan s a helyi viszonyok és népiak ezelőtti éltrendszere figyelembe vételén előadó véleményező jelentésének a f. hó 20-ig leendő beadására fölkeztette.

50. Tollvezető jelenti, miszerint a pesti kenyérszótó t. bizottságnytól f. hó 6-án és 9-én érkezett 200 és 300 összesen 500 db. három-három fontos kenyereket a tek. Tanácsnak 913 és 1097 számú rendelettel folytán bizottságny tag Sánta István urnak a vasúti állomásnál átöltvén, 50 darabot rögtön segélyezésre a városbizottságnak, a többit pedig az öt főzöhelyen anynyalagos mennyiségben leokatták s a már bizottságnyilag megállapított elvek szerinti a részletetendők névsorát elkészítvén, a kiosztás a hatvanvezet főzöhelyen Szék János, a pétérfánál Katona István, a csapöntéznél Pető Sándor, a varga- és piactüzczánál pedig Baik András ur által végre hajtatott.

Tudomásul vételét.

51. Bizottságny tag Sánta István ur a 43-dik számú határozat folytán jelenti, hogy a csapó-külvárosi saját 2917 számú házánál általa felajánlott hatodik főzöhelyre, Bozoki Jánosétt szűltotta fel, kik is a többi főzönövel föltelekek szerinti a főzés előállítására ajánlottak.

E jelentés tudomásul vételén, tollvezető megbizott, hogy ezen új főzöhelyre, a másodnapos rendszerhez képest, a jövő hó páros és páratlan napjaira a csapó- és cseplődutezi külvárosokon tartózkodó élemezendőköt, utálynnyal ellátottan utasítsa.

52. A múlt ülés 14-dik számú határozatához képest bizottságny tag Katona István, Pető Sándor és Sánta István urak jelenték, kik is a többi teljesítésére magukat fölajánlottak; — de velök egyezsere, azon okból, mivel az ide vonatkozó körülményekre nézve, mint például ha vajjon a kenyérnek való őlletlenül fog-e, vagy lisztül által mérteni? futáshe való fa fog-e rendeltetni? stb. még bizottságnyilag megállapított nem történt, nem becsúrtak. — Egyébiránt jelentők azt, látnak több tekintetből közértezősnek, ha a kenyérnek való, szintén adatkék alá a süttő asszonyoknak s a velök köntözött egyezség az őlletési költségek betudása mellett történnék.

Bizottságny e nem kis fontosságú tárgy feletti tanácskozást, — uttal más közlelőbbi alkalomra kívánván halasztani, most csupán abban állapodott meg, hogy az ajánlott kenyérnekvalók beszerzése eszközössék mielőbb s errevezze tollvezető megbizott, hogy az ajánlatot tevők névsorát az ajánlatokk együtt utézk juttassa elkészítvén, ezen jegyzékkel az illető bizottságny tagok kezéhez szertassza mielőbb el, kik is a beszedés s a városi magtárba szállítását iránt élelem fölkerétek; — az átvételre nézve, Sánta István ur, mint már régebben előválasztott és ajánlottok magtárának megbizott.

53. Tollvezető előadja, hogy orvos Poper Alajos ur, polgármester urhoz 4. izraelitáknak névjegyzékét beadta azon kérelel, hogy azok mint szűkölködők segédeltetésének, előadó ezen négy egyén közt, miután egy nem találtattott, hármat névcz szerint Frisch Abrahamot, Adler Mártont és Mandel Ignácot fölkerestette s azokat család állásukról ugyan kikérdezték, de egyéb körülményekelt a szokott módok megvizsgáládnak véleményezte.

Bizottságny tag Szecsey József ur ezen eljárás teljesítésére, annak idejében jelentést teendő, megbizott.

54. Ugyanez jelenti, miszerint polgármester ur, eln: 77 sz. a. hozzárendelt rendleletében tudatja, hogy a pesti kenyérszótó albizottságny, f. hó 13-án kelt levelelben foglalt értesítés szerint f. hó 15-én 22-ken és 23-án kelt ugyszinté március 7-én három-három száz kenyéret fog szűkölködők részére a pesti vasúton föladni; — minélőhgya azoknak időnkint átvétele meghagyatik.

Ezen jelentés bizottságny, a nevezett kenyérszótó albizottságny irányunkban szives részvételt ósztinte köszönettel szavazta tudomásul vette; s egyttal tollvezetőnek meghagyottat, hogy a négy rendelő átvételék megtörténte után idevonatkozó jelentését a tek. Tanácsnak adja be.

Jegyzette Szentgyörgyi Elek, bizottságny vezetője.

Közgyűlésrei meghívás.

A debreczeni takarékpénztár választmányának határozata folyván, a f. évi március 13-án délelőtti 10 órakor, a pénztár helyiségekbe tartandó közgyűlésre, a debreczeni takarékpénztár t. részvényes tagjai ezennel tizűtöltel meghívattak.

Debreczen 1864. február 27.

Komlóssy Imre m. k. elnök igazgató.

Tágy Gusztáv m. k. jegyző.

XVII-dik köztése az inségenyhítésre tett adakozások s ajánlatoknak.

637. A becsületes magyar szabó czéh adott 5 frtot, 638. A molnár czéh 5 frtot, 639. A fésűs czéh 2 frtot, 640. A lakatos czéh 5 frtot, 641. A meszaros ifjuság 10 frtot, 642. Az asztalos czéh 5 frtot, 643. A meszaros ifjuság ismét 20 frtot, 644. A kovács-czéhbeli ifjuság 20 frtot, 645. A kúnyves czéh 5 frtot, 646. A Miklós vértés ezred m. parancsnoksága 10 frtot, 647. Spitzer Jakab februári részlete 2 frtot, 248. Göll Nándor hásony részlete 5 frtot, 649. Töt István februári és márciusi részlete 10 frtot, 650. A pesti kenyérszótó t. bizottságny 2-dik külüése 200 db. 3 flos kenyert, 651. B. N.N. adott 2 frtot, 652. Sehen Jakabné februári részlete 2 frtot, 653. Szabó Lajos ur januárhó 5 óra ajánlott 100 frtot, ebből jan. és febr. átdott 40 frtot, 654. Csanak József ur februári részlete 60 frtot, 655. Tanár Szeged Sandor ur 5 frtot, 656. Komlóssy-Thurzó Róza ur hólgy kiosztás végett 40 frtot, 657. Jéggy József ur 10 frtot, 658. Szabó Mihály 580 szám alatti ajánlatát 1 frtot befizette.

Folytatása a mellékleten

Melléklet a „Hortobágy“ 1864-diki 10-dik számához.

659. A kapitányi hivatal általadott az 1357 számú tanácsi rendelet folytán 10 frtot.

Kelt Debreczenben, február 29-én 1864.

Szentgyörgyi Elek bizottmányi tölvezető.

NYILTTÉR. *)

Nyilvános köszönet.

Alulírott hálás köszönetemet nyilvánítom a kir. orsz. szabadalmás első ausztriai biztosító társaság debreczeni főgynöke...

Előtem Ketskés Sándor főbíró.

Mártonfi Dániel margittai lakos.

*) E rovatban közöltékért csupán a sajtóhatóság irányában felelős a szerkesztőség.

Szerkesztőségi nyiltelevezés.

„Az utolsó Bakta“ nem közölhető. -- Kivánatára Kegyednek, postára tettük.

B. P. Pest. Kaptad-e már? ... G. M. urak Bözörmény. Magán ügyeknek lapunkban csak a „Nyilttér“ rovat van fentartva...

Terménytár.

Debreczen. Márcz. 4. (Heti üzlet-zele.) Bármily kevés vala a kérdés buzára és rozsa, annál több volt e héten tavaszgabónra...

Debreczen. Márt. 1. — Tiszta buza 4 frt 50 kr. kétszeres 4 frt 10 kr. rozsa 3 frt 30 kr. árpa 3 frt — kr. kukorica 3 frt 50 kr. zab 1 frt 95 kr. köles 3 frt 40 kr. egy mássa szalonna 33 frt. széna 3 frt 50 kr. szalma 1 frt 70 kr. 1 font szalonna 36 kr. disznóhús 16 kr. marhahús 14 kr. só 9 kr. 1. iteze disznó zsír 56 kr. (Cs.)

Baromvásár. Egy pár jörmos okor 180 frt. egy pár vágó tehén 80 frt. egy négyées tinó 110 frt. egy pár háromées tinó 70 frt. egy pár igás ló 55 frt. egy pár sertés 35 frt. egy pár juh 13 frt. egy pár rugott borja 32 frt.

Arad. Febr. 26. — T. buza 5 frt 20 kr. kétszeres 4 frt 45 kr. rozsa 4 frt 25 kr. árpa 3 frt 35 kr. zab 2 frt 50 kr. kukorica 4 frt — kr. 1 mássa szalonna 33 frt — kr. széna 3 frt 30 kr. 1 font marhahús 16 kr. (S.)

Belényes. Febr. 25. — T. buza 4 frt 50 kr. kétszeres 4 frt kr. rozsa 3 frt 20 kr. árpa — frt — kr. zab 2 frt — kr. tengeri 3 frt 20 kr. köles — frt — kr. 1 mássa szalonna — frt. 1 font marhahús 11 kr. (B.)

Er-Mihályfalva. Márcz. 3. — T. buza 4 f. 40 kr. kétszeres elet 3 f. 50 kr. rozsa 3 f. 20 kr. tengeri 5 f. 20 kr. árpa 2 f. 75 kr.

zab 1 f. 90 kr. köles 3 f. 60 kr. egy mássa szalonna 30 f. egy font marhahús 14 kr. (V.)

H. Bözörmény. Febr. 29. — T. buza 9 frt — kr. kétszeres 8 frt — kr. rozsa 7 frt 20 kr. árpa 6 frt — kr. zab 4 frt — kr. tengeri 6 frt 20 kr. köles 6 frt — kr. 1 mássa szalonna 30 frt. 1 font marhahús 12 kr. (K. I.)

H. Mánás. Febr. 26. — T. buza 4 frt — kr. kétszeres 3 frt 75 kr. rozsa 3 frt 50 kr. árpa 3 frt — kr. zab 2 frt 20 kr. tengeri 3 frt 50 kr. köles 2 frt 50 kr. 1 mássa szalonna 32 frt. 1 font marhahús 12 kr. (F.)

H. Vámospécs. Febr. 26. — T. buza — frt — kr. kétszeres — frt — kr. rozsa 3 frt 50 kr. árpa — frt — kr. zab — frt — kr. tengeri 3 frt 50 kr. köles — frt — kr. egy mássa szalonna — frt. egy font marhahús 11 kr. (Sz. I.)

M. Szalka. Febr. 26. — T. buza 3 f. 20 kr. kétszeres 3 f. — kr. rozsa 2 f. 60 kr. árpa — f. — kr. zab — f. — kr. tengeri 2 f. 20 kr. köles — f. — kr. (G. J.)

Kisvárda. Febr. 29. — T. buza 9 frt — kr. kétszeres 7 frt 20 kr. rozsa 6 frt 50 kr. árpa 5 frt 60 kr. zab 4 frt — kr. tengeri 7 frt — kr. köles — frt — kr. 1 mássa szalonna 30 frt. széna — frt — kr. 1 font marhahús 11 kr. (Cz.)

Kisvárd. Febr. 25. — T. buza 4 frt 40 kr. kétszeres — frt — kr. rozsa 3 frt 20 kr. árpa — frt — kr. zab 2 frt — kr. tengeri 3 frt 20 kr. köles — frt — kr. egy mássa szalonna — frt. egy font marhahús 11 kr. (B.)

Margitta. Febr. 26. — Tiszta buza. 4 frt 45 kr. kétszeres 3 frt 90 kr. rozsa 3 frt 20 kr. árpa 2 frt 50 kr. zab 1 frt 90 kr. tengeri 3 frt 25 kr. 1 mássa szalonna 32 frt. 1 font marhahús 11 kr. (H. J.)

Nyiregyháza. Febr. 27. — T. buza 4 frt 65 kr. kétszeres 3 frt 90 kr. rozsa 3 frt 40 kr. árpa 3 frt — kr. zab 2 frt — kr. tengeri 3 frt 40 kr. köles — frt — kr. egy mássa szalonna 36 frt; széna 3 frt — kr; egy font marhahús 12 kr. (K. B.)

Nagykálló. Febr. 26. — Buza 4 frt — kr. kétszeres 3 frt

30 kr. gabona 3 frt — kr. árpa — frt — kr. zab — frt — kr. tengeri 3 frt 20 kr. köles — frt — kr. 1 mássa szalonna 36 frt. széna — frt — kr. 1 font marhahús 12 kr. (H. K.)

Szatmár. Febr. 25. — Tiszta buza 3 frt 95 kr. kétszeres 3 frt 60 kr. rozsa 3 frt 10 kr. árpa 2 frt 50 kr. kukorica 3 frt 20 kr. zab 1 frt 60 kr. köles 6 frt — kr. Egy mássa szalonna 32 frt. 1 font marhahús 12 kr. (K.)

Sarkad. Febr. 25. — T. buza 5 frt 50 kr. kétszeres 4 frt 70 kr. rozsa 4 frt 20 kr. árpa 3 frt 20 kr. zab 2 frt 50 kr. kukorica 4 frt — kr. köles — frt — kr. (B. A.)

Szekelyhid. Febr. 26. — T. buza 4 frt 60 kr. kétszeres 3 frt 60 kr. rozsa 3 frt 20 kr. árpa — frt — kr. zab 2 frt — kr. tengeri 3 frt 60 kr. egy mássa szalonna — frt. széna 1 frt 60 kr. 1 font marhahús 11 kr. (N. G.)

Tokaj. Febr. 26. — T. buza 4 f. 50 kr. kétszeres 3 f. 80 kr. gabona 3 f. 50 kr. árpa 3 f. — kr. zab 2 f. — kr. tengeri 3 f. 60 kr. kolompér 1 frt 20 kr. 1 mássa liszt 0 sz. 16 frt. 1 sz. 15 frt szalonna — f. — kr. széna 4 f. — kr. 1 font marhahús 12 kr. hornyuhos 16 kr. 1 iteze 6 bor — kr. bikfa ole 8 frt. (Z. J.)

Bécsi börze árfolyama.

Table with columns for months (Feb, Mar), days (29, 1, 2, 3, 4), and various commodity prices (Metalliques, nemzeti köles, sors. köles, etc.)

Kimutatása

a csász. kir. szabadalm. tiszavideki vasut üzlet-bevételeinek.

Large table showing railway revenue data for 1864 and 1863, categorized by month and type of service.

A cs. kir. tiszavideki vasut Igazgatósága.

Advertisement for MENETREND (Railway Schedule) for Debreczen, mentioning the 1863-1864 schedule.

Table of railway routes and stations, including I. Kassa és Nagyvárad felé, II. Arad felé, III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé, and IV. Aradról Pest és Bécs felé.

As igazgatóság. A vasúthoz csatlakozó postaköcsök mehetende. A közállomásokról indulás ideje, a minden helyszínről...

HIRDETMÉNYEK.

Erfurti vetemény-magvak.

Kereskedésben már számos évke óta ismert s mindig tisztán kezelt, valódi erfurti kerti vetemény- és virágmagvak...

Advertisement for Fehér. (hollandi) egészségi-mustármagvak DIDIERTÖL. Includes a circular logo for 'KONINKRIJK DER NEDERLANDEN'.

74dik ÁRJEJYZÉK

az „István” gőzmalom gyártmányairól

(Debrecezen költségvetésben, készpénzesítés mellett, oszták értékben kötelezettség nélkül.)

A. asztali daru nagy szemű	14	frt.	60	kr
B. ugyanaz apró	14	frt.	60	kr
C. daru közepesen	13	frt.	60	kr
O. királyliszt	12	frt.	40	kr
1. fangliszt	12	frt.	40	kr
2. maillist	11	frt.	20	kr
3. szemliszt	10	frt.	20	kr
4. felsőszemliszt 1-ső rendű	9	frt.	20	kr
5. ugyanaz 2-dik	8	frt.	40	kr
6. barnakerépliszt	7	frt.	40	kr
Készrehozott	8	frt.	20	kr
Hozzájár. 1-ső rendű	9	frt.	20	kr
Hozzájár. 2-dik rendű	7	frt.	40	kr
00. árpakása	16	frt.	—	—
0. árpakása	15	frt.	—	—
1. árpakása	13	frt.	—	—
2. árpakása	11	frt.	—	—
3. árpakása	9	frt.	—	—
4. árpakása	8	frt.	—	—
Herezse	—	frt.	—	—
Árpalisz	—	frt.	—	—
Lábriszt 1-ső rendű	4	frt.	40	kr
2-ik	3	frt.	20	kr
Korpa	—	frt.	80	kr
Buzaj	—	frt.	60	kr

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vévő visszakapja, ha a zsákot, az elvettől számitott legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállítja.

Debrecezen 1864. Febr. 1.

122. 1864. A nagymélt. magyar kir. helytartótanács 1864. febr. 1-én 5364. sz. a. kelt meghagyása folytán a debreczeni kereskedelmi és iparkamara kerületében letelepült kereskedők és iparosok értesítetnek, miszerint az 1862-ik évre engedélyezett 3735 frt. 41 kr. bevételből, a felsőbb helyen történt vizsgálat folytán elfogadott kiadások összege 2571 frt. 34 kr. levonva, az 1164 frt. 07 kr-ra menő pénzárt maradvány az 1863-ik évi számadás bevételi rovására átvittet. Debrecezen 1864. február 25. A kereskedelmi és iparkamara.

Nevelő kerestetik!!!
Geiger Manó ur egy nevelő ohajt házához, ki a magyar, német és latin nyelvben kívül a héber vallásban is képes tanítani, vagy csak utóbbiban ott adni. 1-1

ad 624. 1864. **Hirdetés.**
A tekintetes városi törvényszéke mint gyámhatóság által, évi február 10-én 624 P. sz. a. hozott végzés folytán a néhai Mayer Jakab hagyatékához tartozó vagyonát néhai Mayer Jakab özvegyének 3469 számú 739 aritra becsült háznak a 489 számú 6 aritra becsült deszkasornak közárverésen leendő eladásra látott néhai Mayer Antal érdekében elrendeltetvén: az árverés határnapján, évi március 19. s szükség esetében april 16. napjának délutáni 3 órája ezennel kiűzetül, amikor a venyi szándékosok bízgatpénzzel ellátva meghívottak. — Az árverési feltételek, alóliat tanácsnoknál bár mikor megtekinthetők lévén.
Kelt Debrecezen 1864. febr. 20.
Laky Imre m. k. kiküldött törvényszéki tanácsnok. 1-3

62. 1864. **Árverési hirdetés.**
Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Geréb Istvánnak s nejének Erdői Zsuzsannának vagyonát 2287 sz. a. levő 4 hold és 200 [] ol külső földvel együtt 800 aritra becsült házak folyó évi március s szükség esetében april 30-ik napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekinthetnek.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. január 27-én tartott üléséből. 2-2

1497. 1863. **Árverési hirdetés.**
Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Szele Györgynek s nejének Csirka Juliánnak Nagyajutván 1601 szám alatt levő 5 hold és 250 [] ol külső földteléssel egyutt 6586 aritra becsült házak, folyó 1864-ik évi april 11 s szükség esetében május 9-ik napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekinthetnek.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. jan. 13. tartott üléséből. 3-3

1497. 1863. **Árverési hirdetés.**
Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Kovács Bálintné született Deák Juliánnak 21. s szükség esetében april 21. napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. febr. 3. tartott üléséből. 3-3

1497. 1863. **Árverési hirdetés.**
Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Kovács Bálintné született Deák Juliánnak 21. s szükség esetében april 21. napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. febr. 3. tartott üléséből. 3-3

122. 1864. **Árverési hirdetés.**
Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Kovács Bálintné született Deák Juliánnak 21. s szükség esetében april 21. napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. febr. 3. tartott üléséből. 3-3

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Kovács Bálintné született Deák Juliánnak 21. s szükség esetében april 21. napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. febr. 3-án tartott üléséből. 2-3

Figyelemre méltó!!!

Minden embernek de különösen a szegényebb soroknak legfőbb tápláléka

a kenyér.

Hogy tehát ezen inséges időben a szegényebb sorsú is jól lakhassék: megkívánatott, hogy a kenyérnek való liszt jó és olcsó legyen.

Ezen elvből kiindulva Széchenyitűzében a postahivatallal stollenen egy liszt-raktárt nyitok meg, amelyben igen jó minőségű rozsa- és búzalisztet árultatni fogok.

És különös figyelmet fordítok a kenyér-lisztekre, hogy ezek olcsó és jó minőségűre nézve minden kívánalomnak megfeleljenek.

Mit is a t. e. közönség figyelmébe ezennel ajánlani bátorkodom.

Deutsch J.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Kovács Bálintné született Deák Juliánnak 21. s szükség esetében april 21. napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. febr. 3. tartott üléséből. 3-3

Árverési hirdetés.

Vagyonbuktott ifj. Sudy György esdőhitelűző válasszámnya haterozata folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint a nevezett esdőhitelűző tartozó bolti árucikkiek s felszerelvények f. évi március 7-én d. u. 9 órakor a helyszínen (Péterház. 983. sz. a. háznál levő boltban) nyilvános árverés útján a legtöbbet igényelők el fogadják.
A feltár s az árverési feltételek tömegmondok Hegedus Károly ural megtekinthetők.
Holschy Arnold válasszámnyai jegyző. 2-2

Gőzmalom haszonbérbe adása.

Gróf Stubenberg József ur székelyhidi. — a legcélszerűbb módokban épült s 2 köre járó gőzmalom haszonbérbe adandó. Bővebb felvilágosítást adhat Székelyhido: Boda Antal tisztartó. 2-1

FÖLDBIRTOK haszonbérbe adása

Az özvegy Geneszy Pálnó született Kazinczy Analiá urnó esdőhitelűző tartozó tormási pusztá folyó évi március 9-én délelőtti 11 órakor a halikányi közösgé háznál megtartandó közárverés útján april 1-6 napjától számitandó egy évig haszonbérbe adandó. Az árverési feltételek iránt addig is értekezni lehet Debrecezen a tömegmondok Dalmay Károly lyal. 2-2

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy néhai Szankó Józsefnek s nejének Csirka Juliánnak Nagyajutván 1601 szám alatt levő 5 hold és 250 [] ol külső földteléssel egyutt 6586 aritra becsült házak, folyó 1864-ik évi april 11 s szükség esetében május 9-ik napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekinthetők.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1863. decz. 9-én tartott üléséből. 3-3

Árverési hirdetés.

A néhai Kaffka és Karoly és neje Rieck Terézia hagyatékához tartozó hatvanötzetzi 1579. és czelegledűzati 3. számú czeletes két ház illeto külső földjével egyutt az örökösök onkintes kívánása és a városi tekintetes törvényszék mint árvgányhatóságának a 772. ism. p. sz. alatt kelt jóváhagyása folytán a helyszínen tartandó közönséges árverés útján el fogyan adatattai: az elöl emlitett hatvanötzetzi háza és külső földje nézve határidőre el folyó april 11-ik napjának d. u. 3. szükség esetére pedig a következő május 9-ik napjának szünet d. u. 3 óráig — a czelegledűzati 3-ik számú házra és külső földjére nézve pedig ugyancsak folyó évi april 12-ik napjának d. u. 9. s szükség esetére a következő május 10-ik napjának d. e. 9 óráig tüzetnek ki határidőül: az árverési feltételek alóliatnál mindenkor megtekinthetők lévén.
Kelt Debrecezen 1864. március 4.
Bacsay István kiküldött törvényszéki tanácsnok. 1-4*

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Mészáros István nak kisköru gyermekeivel közösen birt s külső földjével egyutt 2000 aritra becsült péterházai 1005 számú háza folyó évi március 31. s szükség esetében april 30. napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekinthetnek.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. jan. 27-kén tartott üléséből. 2-3

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy néhai Izsó János kisköru örökösének, edes anyával született Farkas Erzsébettel közösen birt s 2 hold és 550 [] ol külső földjével egyutt 300 aritra becsült 691 szám alatti házak, folyó évi március 26. s szükség esetében april 26. napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekinthetnek.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. febr. 3. tartott üléséből. 3-3

Egy tanya

az Ebesen, a városból 3/4 óra távolságra 9 nyilas földdel s alkalmas épuletkekkel ellátva, örök áron eladó. Értekezni ad iránta Tellegi László ügyvéd ur. 3-3

Eladó, vagy kiadó ház.

Debrecezen Váradutczán a sóércsarnok tözomszédságában 2217 szám alatt egy öt szobos, kamara, szim és öltözlőt s tégas udvarral bíró ház, eladó vagy bérbe adandó. — Értekezhetni a bentlakó tulajdonossal. 1-3

Haszonbérbeadandó földbirtok.

Biharmegyében kebelezett Ugra községében, a mezőkeresztési vasuti állomástól két órai távolságban, egy 600 holdas mind gyepből álló és marhalátlásra alkalmas pusztá, folyó évi március 15-től kezdve, egyutt vagy több részletben is haszonbérbe kiadandó. Értekezhetni Bolony Sándor tulajdonossal Nagyváradon, apollontűzében. 1-3

Os. királyi és hercegi udvarok által pártolt Dr. BERINGUIER

Növénygyök-hajolaja.
Mint eszhatatlan szer az embert nem hajgatának fontarsására, erősítetere és szépségére, sőt még oly esetekben is, hol a hajak kimenése és korán kiszélesése már heilított meglepő eredménynyel használtatott. **Dr. Beringuier növénygyök-hajolaja** gátlja a kellenetlen korpacs és o m o r képződését; a hajnak olcsó fenyesget, kellemes csillogást és ruganyosságot kölcsönöz s így minden előkelő pipereasztalnak valóban díszes s nélkülözhetetlené válhatik.

A hosszabb használatra elengedő egy üveg ára 1 frt o. é

Növény-hajfestőszere
Minden székertő és az összes fogasztók által, mint a czélnak teljesen megfelelő és általában ártalmatlan szer ismerteteli el, a haj és szőke, valamint a szemöldöknek tetszés szerinti barnulást nyújtandó szert festőszere, amikül, hogy a bőrt bekeverje, vagy barni szagot hagyva maga után; használása könnyű s az e festőszert által nyert hajszínt igen természetesen. A festő szim, mely tartós és erős, a szokott módon jó hajkezelés, vagy tiszta olaj, tetszés szerinti használható.

Dr. SUN de BOUTEMARD illatos fog-pépjé
Ez elismert legerészebb, megtisztított és teljesen alkalmas anyagokból összeállított készítmény, a fogak és foghús tisztán s épen tartására szolgál. A szokatlanul erős szagot eltávolítja minden eddig ismert és használt szermel, onköl, hogy a fogak szomuzati s leghelyesebb is megőrzésére és mind erősítőre s jótékonyan hat, egy szerszám az egész szájüregek igen jótékony frisséget ad.

Dr. LINDE tanár Növ. rúd-hajkenőcse. Bal. olajbogyó-szappana.
Ezenn a legerészebb minőségű eljáras szerint készített rúd-hajkenőcse, mely gondatlanul használtatott rúd-hajkenőcse igen jótékonyan hat a haj növeszére, amennyiben azt hajfékony s minőségben tartja len és a kiszáradást megóvja, amellát a hajnak szép, természetes fényt kölcsönöz s emellett még ugyancsak, míg más részről ugyanakkor a valóságos szőrdart tartására különösen alkalmas. Ara eredeti darabokban 50 új krajczár.

Mind e kitűnő szerek a váltódiás jótállás mellett Debrecezen kaphatók egyedül: **Rothschieck Károly** gyógyszerész és **Cseréby és Hannig** Széchenyitűz szegletén levő kereskedésében.

Lóhágatás.

Gróf Stubenberg József ur székelyhidi menésből, „Schamilt” aranyárga teliver münnel f. évi márcz. 1-6-tól kezdve, idegen kanczák is fedeztetni fognak. Hágatási-díj 11 frt o. é. Kelt Székelyhido 1864 febr. 22. Boda Antal tisztartó. 2-2

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debrecezen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Mészáros István nak kisköru gyermekeivel közösen birt s külső földjével egyutt 2000 aritra becsült péterházai 1005 számú háza folyó évi március 31. s szükség esetében april 30. napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.
Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekinthetnek.
Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. jan. 27-kén tartott üléséből. 2-3

A ház- és kanadai nyárfa, 2 éves legjobb fajú oszi és téli alma-szemek eladó

Szabó Lajos parlagi tányájan. Értekezhetni ugyanott felügyelő Vitéz Sámuellel. 2-3

Árverési hirdetés.

A debreczeni váltótörvényszéknek 1863 évi novemberből 16. n. 10.265. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép B e r g e r Henimtelper részére Tor n a y Ferenz mint alperesett 590 frt váltót tartozás s járuléki erejéig felolagat ingóságok, nevezetesen háztartási, kávéházi készletei stb. nevezett alperesnek helybeli piactűzati lakásán folyó évi márczius 12. napján d. u. 3 órakor nyilvános árverés útján készpénzesített mellett el fogadják. — Mire a vennikívánók meghívottak.
Debrecezen 1864. február 10.
A váltótörvényszéki kiküldött végrelajto. 1-1

Eladó, vagy kiadó ház.

Debrecezen Váradutczán a sóércsarnok tözomszédságában 2217 szám alatt egy öt szobos, kamara, szim és öltözlőt s tégas udvarral bíró ház, eladó vagy bérbe adandó. — Értekezhetni a bentlakó tulajdonossal. 1-3

Haszonbérbeadandó földbirtok.

Biharmegyében kebelezett Ugra községében, a mezőkeresztési vasuti állomástól két órai távolságban, egy 600 holdas mind gyepből álló és marhalátlásra alkalmas pusztá, folyó évi március 15-től kezdve, egyutt vagy több részletben is haszonbérbe kiadandó. Értekezhetni Bolony Sándor tulajdonossal Nagyváradon, apollontűzében. 1-3

Os. királyi és hercegi udvarok által pártolt Dr. BERINGUIER

Növénygyök-hajolaja.
Mint eszhatatlan szer az embert nem hajgatának fontarsására, erősítetere és szépségére, sőt még oly esetekben is, hol a hajak kimenése és korán kiszélesése már heilított meglepő eredménynyel használtatott. **Dr. Beringuier növénygyök-hajolaja** gátlja a kellenetlen korpacs és o m o r képződését; a hajnak olcsó fenyesget, kellemes csillogást és ruganyosságot kölcsönöz s így minden előkelő pipereasztalnak valóban díszes s nélkülözhetetlené válhatik.

A hosszabb használatra elengedő egy üveg ára 1 frt o. é

Növény-hajfestőszere
Minden székertő és az összes fogasztók által, mint a czélnak teljesen megfelelő és általában ártalmatlan szer ismerteteli el, a haj és szőke, valamint a szemöldöknek tetszés szerinti barnulást nyújtandó szert festőszere, amikül, hogy a bőrt bekeverje, vagy barni szagot hagyva maga után; használása könnyű s az e festőszert által nyert hajszínt igen természetesen. A festő szim, mely tartós és erős, a szokott módon jó hajkezelés, vagy tiszta olaj, tetszés szerinti használható.

Dr. SUN de BOUTEMARD illatos fog-pépjé
Ez elismert legerészebb, megtisztított és teljesen alkalmas anyagokból összeállított készítmény, a fogak és foghús tisztán s épen tartására szolgál. A szokatlanul erős szagot eltávolítja minden eddig ismert és használt szermel, onköl, hogy a fogak szomuzati s leghelyesebb is megőrzésére és mind erősítőre s jótékonyan hat, egy szerszám az egész szájüregek igen jótékony frisséget ad.

Dr. LINDE tanár Növ. rúd-hajkenőcse. Bal. olajbogyó-szappana.
Ezenn a legerészebb minőségű eljáras szerint készített rúd-hajkenőcse, mely gondatlanul használtatott rúd-hajkenőcse igen jótékonyan hat a haj növeszére, amennyiben azt hajfékony s minőségben tartja len és a kiszáradást megóvja, amellát a hajnak szép, természetes fényt kölcsönöz s emellett még ugyancsak, míg más részről ugyanakkor a valóságos szőrdart tartására különösen alkalmas. Ara eredeti darabokban 50 új krajczár.

Mind e kitűnő szerek a váltódiás jótállás mellett Debrecezen kaphatók egyedül: **Rothschieck Károly** gyógyszerész és **Cseréby és Hannig** Széchenyitűz szegletén levő kereskedésében.

Kiadó: a debreczeni szinügyegylet.

Debrecezen 1864. Nyomatott a városi Könyvnyomdájában.

Felolós szerkesztő: Sárváry Elek.